

Doel van het pestprotocol

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Wij streven ernaar:

- Dat kinderen zich veilig voelen, dat ze vertrouwen hebben in ons, in elkaar, in zichzelf en de mensen om hen heen.
- Dat de kinderen de kans krijgen zo veel mogelijk op eigen niveau te presteren.
- Het onderwijs zo te organiseren dat leerlingen leren samen te werken.
- Dat kinderen niet alleen kennis maar ook sociale en praktische vaardigheden leren die nodig zijn om het samenwerken met de ander mogelijk te maken.
- Dat kinderen leren omgaan met gevoelens en emoties van zichzelf (en die van de ander).
- Dat kinderen leren een ander te respecteren en te waarderen.
- Dat wij bij de kinderen aandacht willen voor normen en waarden en respect voor ieders culturele en levensbeschouwelijke achtergrond.
- Dat kinderen zich ontwikkelen tot zelfstandige personen.

Bij dit alles staat voorop, dat de kinderen zich gelukkig en geborgen voelen op Brede School Heuvelrijk en dat leren voor hen een leuke, prettige bezigheid moet zijn. Daarom vinden wij de sfeer waarin een kind zich ontwikkelt van groot belang. De houding van onze leerkrachten is open, bemoedigend, beschermend en positief.

Vandaaruit hebben wij als school 10 kernwaarden geformuleerd.

Kernwaarden van de Eenbes:

- Je kunt bij ons leren op de manier die bij jou past.
- We helpen jou te ontdekken waar je goed in bent.
- We zijn trots op jou.
- Jij leert bij ons wat je nodig hebt voor nu en voor jouw toekomst.
- Bij ons op school kun je veilig leren, spelen en werken.

Kernwaarden van Brede School Heuvelrijk:

- Je weet bij ons waar je aan toe bent (structuur).
- We kennen je. Niet alleen bij naam. (We zijn geïnteresseerd als mens).
- Bij ons leer je betekenisvol door middel van projecten en thema's.
- Wij geven jou verantwoordelijkheid (eigen keuzes).

- Wij zien jouw ouders als onze belangrijkste partner in ons werk.

Kernwaarden van Eenbes Basisschool Sint Jozef:

- Vanuit vertrouwen en passie...mag iedereen zich optimaal ontwikkelen.
- We beloven...dat we je ondersteunen en begeleiden, elke dag opnieuw.
- Samen...zetten we elke keer weer een stapje voor jouw toekomst.
- We leren je...je eigen verantwoordelijkheid te nemen.
- We zorgen...dat jij met de juiste vaardigheden je eigen weg kan volgen.

Pesten

Pesten komt helaas overal voor. Binnen de school tolereren we pesten niet. Door het nemen van allerlei preventieve maatregelen proberen we zoveel mogelijk problemen te *voorkomen*. We hebben afspraken gemaakt over o.a. hoe we met elkaar omgaan, welke signaleringslijsten gebruikt worden, preventieve maatregelen, etc. In dit pestprotocol beschrijven we hoe te handelen als er melding wordt gemaakt (door ouders en/of kinderen) of geconstateerd wordt (door leerkrachten en/of begeleiders) dat er sprake is van (cyber)pesten.

De begrippen plagen en pesten worden regelmatig door elkaar gebruikt. Toch bestaat er een duidelijk verschil. Plagen zie je vaak bij mensen die elkaar wel mogen. Men neemt elkaar in de maling, zonder dat er een dreigende situatie ontstaat. Men haalt een grapje bij elkaar uit. Een beetje plagen kan zelfs de sfeer verbeteren. Bij pesten zijn er een duidelijk slachtoffer en een dader. De dader heeft de intentie om het slachtoffer te beschadigen. Het gedrag van de dader is (be)dreigend. Het slachtoffer wordt beschadigd en kan zich vaak niet verweren zonder opnieuw aangepakt te worden.

Pesten gebeurt meestal niet openbaar. Het is daarom moeilijk te constateren en vaak merk je het pas als het al een tijdje aan de gang is.

Het is dan ook erg belangrijk om duidelijk en zeer consequent te handelen. De rol van de pester, de volgers, de omstanders en de gepeste moet belicht worden.

“Langdurig uitoefenen van lichamelijk en/of geestelijk geweld door één of meer personen. Het is gericht tegen een zwakkere partij die niet in staat is zich succesvol te verdedigen”.

Pesten is een probleem dat zich niet gemakkelijk laat oplossen. Pesten speelt zich vaak in het verborgene af. Dat maakt het alleen al moeilijk om er grip op te krijgen. Het is van groot belang dat alle betrokkenen (leerlingen, leerkrachten en ouder(s)/verzorger(s)) pesten als een bedreiging voor een veilige leefomgeving zien. Ze moeten zich bereid verklaren pesten te willen signaleren, melden, voorkomen en bestrijden, zodat er op de school een veilig klimaat ontstaat. Een middel daarvoor is dit protocol, dat door alle betrokkenen dient te worden uitgedragen en nageleefd.

Bij de aanpak van het pesten zijn 5 partijen betrokken, namelijk:

1. het gepeste kind
2. de pester
3. de klasgenoten
4. de school/de leerkracht
5. de ouder(s)/verzorger(s)

We gebruiken de 'Vijfsporenaanpak' van Bob van der Meer om het pesten aan te pakken. Deze aanpak richt zich op alle betrokken partijen: het gepeste kind, de pester(s), de klasgenoten, de school/leerkracht en de ouder(s)/verzorger(s).

De vijf sporen zijn:

1. Steun bieden aan het kind dat gepest wordt
2. Steun bieden aan het kind dat zelf pest
3. De ouders van het gepeste, pestende kind steunen en de ouders van de middengroep (indien noodzakelijk) informeren.
4. Mobiliseren van de zwijgende middengroep
5. De algemene verantwoordelijkheid van de school en professionalisering van de leerkrachten.

Toelichting elk punt:

1. We luisteren naar wat er gebeurd is. We laten aan het kind merken dat hij/zij uniek is en dat we er voor hem/haar willen zijn. We nemen het probleem serieus. We gaan samen met het kind op zoek naar mogelijke oplossingen en begeleiden het kind daarin. Indien nodig schakelen we deskundige hulp in. We houden vervolggesprekken met het kind.
2. We nemen de tijd voor een gesprek met het kind. Pesten gebeurt nooit zonder reden, we vinden het daarom belangrijk om achter de oorzaak te komen. We zullen ingaan op de impact van de pester op het slachtoffer. We zorgen ervoor dat het kind zich veilig voelt en leggen hem/haar uit wat wij als school zullen doen om het pesten te stoppen. We stellen hierin duidelijke grenzen.
3. We zullen ook de groep op de hoogte stellen van het pesten. We praten met de groep over ieders eigen rol daarin. De groep kan het pesten doorbreken door actief een rol te spelen in het proces. Het is belangrijk dat de groep leert het pesten bespreekbaar te maken met de leerkracht en/of ouder. De groep heeft de mogelijkheid om met oplossingen te komen waarin ze zelf een actieve rol spelen. (Deze stap kan afhangen van de gevoeligheid van het slachtoffer).
4. Wij als school zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van de kinderen. Wij vinden het belangrijk dat alle leerkrachten en andere medewerkers binnen onze school weten hoe ze moeten handelen bij pestgedrag. Binnen onze school is Marian Hanenberg onze anti-pestcoördinator. Hij/zij is het aanspreekpunt als het gaat om pestgedrag en is verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid binnen onze school.
5. We zullen ouders ervan op de hoogte stellen als hun kind in een peestsituatie zit. We zullen de tijd nemen het probleem met ouders te bespreken. Ouders zijn altijd welkom met vragen of om hun verhaal te doen.

Achtergrond over de mogelijke ondersteuning van de partijen is te vinden in dit protocol. Onze aanpak is gebaseerd op 3 fases.

1. voorkomen
2. aanpak
3. sanctie

1. Voorkomen

De school:

- stelt ouder(s)/verzorger(s) bij aanmelding van hun kind op de hoogte van dit pestprotocol.
- laat de kinderen vanaf groep 4 een internetprotocol ondertekenen, waarin we afspraken maken over het gebruik van internet op school, ouders worden hierover geïnformeerd
- bevordert goed pedagogisch klimaat, onder andere door expliciete lessen (lessen van Kinderen en hun sociale talenten en/of nieuw te kiezen methode).
- zorgt ervoor dat het thema pesten jaarlijks aan de orde komt (themaweek anti- pesten).
- onderkent de voorbeeldfunctie, kan stelling nemen en is eenduidig in de aanpak.
- geeft in de groepen 5 t/m 8 lessen mediawijsheid, waarbij de kinderen uiteindelijk een diploma 'Veilig Internet' behalen.
- leert de kinderen wat het verschil is tussen pesten/plagen en klikken/melden (lessen leefstijl/kwink/kinderen en hun sociale talenten en mediawijsheid).
- bespreekt de gedragsregels van de school en de leerkracht stelt samen met de leerlingen in de eerste weken van het schooljaar samen gedragsregels op voor in de groep (vanuit de Gouden Weken).
- evalueert periodiek (bij iedere groepsbespreking) de impact en grootte van het pesten op haar school.
- bespreekt bij iedere groepsbespreking de ontwikkeling van de groep en leerlingen individueel op sociaal emotioneel gebied en volgt deze leerlingen middels het sociaal emotioneel leerlingvolgsysteem SCOL en het sociogram.
- onderneemt actie indien er signalen zijn van pesten.

De school besteedt aandacht aan sociaal-emotionele ontwikkeling door:

- wekelijks een activiteit te doen met betrekking tot sociaal emotionele ontwikkeling (deze staan op de jaarplanning beschreven en kunnen lessen zijn uit Kinderen en hun sociale talenten, evaluatieweken, themaweken etc.).
- in de klas te praten over ervaringen, gevoelens en problemen van leerlingen.
- aandacht in andere lessen voor sociale en/ of emotionele onderwerpen, zoals bij taal en wereldoriëntatie.
- direct aandacht te besteden aan ruzies en/of conflicten.
- een positieve omgang van de kinderen binnen en buiten de groepen te bevorderen.

Leefregels

Wij hanteren 7 leefregels op onze school namelijk:

1. Stop is stop, dan houd je op.
2. Samen spelen, is samen delen.
3. Onze school is top, daar zijn we zuinig op.
4. Je leert, door te luisteren naar elkaar
5. Iedereen vindt het fijn, als we rustig zijn.
6. Wij zijn eerlijk tegen elkaar
7. Wij helpen elkaar altijd.

De ouder(s)/verzorger(s):

- onderkennen hun voorbeeldfunctie; kunnen het handelen van hun kind objectief bekijken.
- conformeren zich door aanmelding op de school aan het pestprotocol van onze school.
- gaan bij (vermoeden van) pesten naar de leerkracht van hun kind of naar de anti-pest coördinator.
- bespreken het internetprotocol met hun kind(eren) en conformeren zich hieraan.

2 Aanpak

Stappen in de aanpak van pesten. Wat doen wij bij....

Vermoeden van pesten:

- overleg (collegiale consultatie) of/welke actie met anti-pest coördinator, directrice of IB-er.
- aandacht in de klas schenken aan het onderwerp pesten (m.b.v. Kinderen en hun sociale talenten of nieuwe methode).
- indien er aandacht voor is in de groep: altijd binnen 2 lesweken terugkoppeling in de groep.
- leerlingen aanspreken die betrokken zijn.
- afspraken maken met leerlingen/groep over omgaan met elkaar, terugkomen op klassenregels.
- de pester en/of enkele niet-pesters inschakelen om op te letten of er in hun klas wordt gepest in het kader van het bespreken van pesten als algemeen onderwerp. Na enkele dagen wordt hiervan een verslag gemaakt door deze kinderen. Dit wordt dan klassikaal besproken.
- ouders van betreffende leerlingen inlichten .
- melding in dossier leerling en/of groep maken en afspraken maken over terugkoppeling.

Constateren/waarnemen van pesten:

- overleg (collegiale consultatie) of/welke actie met anti-pestcoördinator, directrice en IB-er.
- bespreken in de klas, waarbij stelling genomen wordt, bespreek wat er is gebeurd.
- rol van de groep bespreken.
- hulp bieden aan de pester en gepeste.
- ouders van betreffende leerling(en) inlichten.
- melding in dossier leerling en/of groep maken en afspraken maken over terugkoppeling (binnen 2 weken).
- pester dient excuses aan te bieden aan de gepeste.

Herhaaldelijk pestgedrag:

- overleg (collegiale consultatie) of/welke actie/sanctie met anti-pestcoördinator, directrice of IB-er.
- Inzet protocol 'Gedragscode'.
- gesprek met ouders en evt. directie.
- melding in dossier leerling en/of groep maken en afspraken maken over terugkoppeling (binnen 2 weken)

3. Sancties

- beschrijven van situatie en eigen gedrag (formulier mee naar huis, met handtekening ouders retour)
- excuses aanbieden d.m.v. een brief.
- taak hulpje overnemen die dag of die week
- (tijdelijk) werken op een andere plek, buiten de groep
- buiten in de pauze schoonmaken
- schorsing: indien er richting schorsing wordt gedacht dient altijd contact met directie opgenomen te worden alvorens iets te doen. Dit gebeurt door de directrice conform protocol Schorsing-Verwijdering dat terug te vinden is onder hoofdstuk D van het protocol 'Gedragscode'.

Extra bijlage anti pestprotocol Brede School Heuvelrijk

Cyberpesten

Wat is cyberpesten

Cyberpesten is een specifieke vorm van pesten. Het vindt echter niet fysiek plaats, maar via sociale media. Anonieme berichten versturen via WhatsApp, Snapchat, Facebook, SMS, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen en het versturen van een e-mail bom zijn enkele specifieke voorbeelden van wat de school onder cyberpesten verstaat.

Omdat cyberpesten anoniem is, en ongevraagd 24 uur per dag in je huis komt neemt onze school gericht een aantal aanvullende maatregelen. De effecten van cyberpesten kunnen namelijk (nog) erger zijn dan bij traditioneel pesten. Opnames die via de webcam worden gemaakt, worden vastgelegd door een ander. Deze opnames verdwijnen nooit meer. Over de hele wereld kan een foto op een site staan. Foto's die eenmaal op internet staan zijn soms niet meer te verwijderen.

De school wil cyberpesten voorkomen door:

- de leerlingen bewust te maken van de gevaren op internet, de effecten van cyberpesten en de strafbare feiten, met behulp van gerichte voorlichting en ondersteunende programma's
- samen met de leerlingen afspraken te maken over internetgedrag
- het cyberpesten bespreekbaar te maken in de groep en de leerlingen elkaar daarop te laten aanspreken
- leerlingen duidelijk te maken wat de sancties zijn op cyberpesten (denk aan het uitsluiten van het internetgebruik op school, als milde vorm, of het verwijderen van school als uiterste maatregel)
- Ouder worden via thema-avonden en de nieuwsbrief gewezen op de mogelijke risico's van internetgebruik door kinderen.

Wanneer de school een melding krijgt van cyberpesten, worden er (afhankelijk van de vorm) de volgende aanvullende maatregelen genomen:

- De leerkracht of anti-pestcoördinator gaat in gesprek met de getroffen leerling
- De leerkracht of anti-pestcoördinator neemt direct contact op met de ouders van zowel slachtoffer als dader (indien bekend)
- De leerkracht of anti-pestcoördinator meldt het incident direct bij de vertrouwenspersoon in de school
- De anti-pestcoördinator neemt contact op met de provider en verzoekt de foto te verwijderen

- De leerkracht of anti-pestcoördinator adviseert de ouders van de gepeste aangifte te doen bij de politie
- De leerkracht of anti-pestcoördinator probeert de dader(s) te achterhalen en voert samen met de directie maatregelen richting dader(s) uit, wanneer het leerlingen van de school betreft

voorbeeld 1 - Een leerling wordt steeds lastig gevallen (stalking):

- Leer de leerling assertief te zijn: nee zeggen, contact afsluiten
- Laat de leerling niet ingaan op de stalker
- Breng de ouders op de hoogte
- Probeer de dader te achterhalen via systeembeheerder en slachtoffer
- Adviseer de ouders en de leerling om bewijslast te verzamelen
- Adviseer de ouders aangifte bij de politie te doen

voorbeeld 2 - Over een leerling wordt geroddeld via sociale media:

- Geef steun en luister naar de leerling
- Adviseer de leerling berichten te bewaren en op te slaan
- Neem contact op met de ouders
- Probeer de dader op te sporen. Soms is de identiteit van de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer op school het bericht is verzonden. Je gebruikt daarvoor de zogenaamde logfiles van de school-server (centrale computer). Daarvoor is technische ondersteuning van een ICT-coördinator, systeembeheerder, en/of externe beheerder nodig.
- Ga na wanneer het bericht verstuurd is en welke groep op dat moment gebruik maakte van de computers. De stijl van het bericht en eventuele taalfouten kunnen de dader verraden. De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd. Soms is het niet mogelijk een dader te achterhalen en zit er niets anders op dan het effect te minimaliseren. Dat kan het beste door het slachtoffer op het hart te drukken niet te reageren op haatmail of andere ongewenste berichten.

Blokkeren van afzenders

Sommige programma's hebben de mogelijkheid om specifieke afzenders te blokkeren. Verwijs ouders naar onderstaande websites voor meer informatie. Op den duur loont het wellicht de moeite de leerling een nieuw mailadres te geven. Vertel leerlingen dat ze altijd heel voorzichtig moeten zijn met het doorgeven van hun mailadres aan anderen.